

Telegraful este Duminec'a si Joi'a, la fie-care doue septemani cu adausulu Foisioarei — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei, pe afara la c. r. poste cu bar'i gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. n. iar pe o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

trajecolalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumetate de anu 4 fl. v. n. Pentru prince, si tiei streine pe anu 12 1/2, anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru întâia ôra cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ôra cu 5 1/2, cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. n.

Sinodulu archidiececanu.

Dumineca, dupa celebrarea Santei liturghie si a chiamarei sant. spiritu, la cari a pontificatu Escelenti'a Sea inaltuprésantitulu Archieppu si Metropolitu Mironu, Acest'asi la 11 1/2 ôre a deschisu sessiunea sinodale cu urmatoriulu discursu de deschidere:

Preastimatiloru Domni Deputati, Iubitiloru frati, Iubitiloru fii sufletesci!

A sositu ierasi, si eata ca e de fatia tempulu, in care biserica'nôstra natiunala româna dupa statutulu ei organicu este chiamata a se adunâ prin reprezentantii sei preotiesci si mirenesci in tôte eparchiele, prin urmare si in archidiecec'a nôstra transilvana, spre a cere sêma dela organele sele administrative despre celea lucrate in decursulu anului din urma si spre a luâ mesurile, ce le va aflâ de bune pentru prosperarea eparchiei in viitoriu.

Câ archiereu venitu aici si intratu in functiune nainte cu unu anu, me aflu in momentulu acest'a cuprinsu de o ingrigire seriôsa, pentruca greutãtãle unui inceputu nou pentru mine, starea lucrurilor ce o amu aflatu aici, pedecile provenite dia mai multe pârti, si insasi greutatea afacerilor archidiececane au adusu cu sine: câ eu insumi se fiu silitu a marcâ anulu nostru trecutu de unu anu in rezultate visibili putienu fructiferu, si prin urmare putienu aptu de a multumî asteptarile reprezentantiei archidiececane.

Cu tôte acestea consciinti'a mea me liniscesce deplinu si me face se stau cu frunte senina naintea Domnieloru Vostre Domniloru Deputati! pentruca in curatieni'a sufletului, cu carea m'amu supusu la sarcin'a grea de archiepiscopu, mi-amu incordatu, pre câtu mi-a statu in putere, nisuintiãle mele intr'acolo: câ se punu base firme la prosperarea archidiececsei nôstre prin restaurarea pâcei interne in corpulu nostru bisericescu, câ asiã vieti'a nôstra bisericesca sa se pôta desvoltâ liberu in spiritulu si pe basele statutului nostru organicu.

Cu diu'a de astadi facemu inceputu la unu periodu nou in vieti'a nôstra constitutionala bisericesca. Alergile pentru sinodulu nostru archidiececanu pe unu periodu nou de trei ani au decursu neinfluintiate câtu de putienu din partea mea; pentruca eu incrediutu in marturitatea clerului si a poporului nostru archidiececanu m'amu aflatu indemnatu a me margini numai la descoperirea in generalu a dorintiei mele: câ adeca se vediu reprezentata aici archidiecec'a nôstra prin barbati maturi si luminati, prin crestini devotati binelui comunu, iubitori de pace, iubitori de progresu, câ asiã in buna armonia se potemu face celea necesarie spre binele sântei nôstre biserici.

Domniele Vostre Domniloru! trimisi aici prin increderea clerului si a poporului sunteti chiamati a conclucrà la cladirea sionului nostru pe basele depuse in statutulu organicu. Domniele Vostre ve-ti avé ocaziune de a cunôsce scaderile si necesitãtãle, care se ivescu in administratiunea archidiececana. Dela Domniele Vostre asteptu se concentrati inpregiurulu meu poterile ce mai lipsescu spre acelu scopu: ca trebile archidiececsei nôstre aduse in deplina armonia cu interesele întregii nôstre provincie metropoli-

tane, se prospereze din mâni bune neconduse de alte interese, de câtu senguru numai de celea ale binelui comunu.

Cu deosebire ve poftescu Domniloru! câ petrungi de santieni'a scopului, pentru care ne amu intrunitu intr'o biserica constitutionala, se binevoiti a lucrâ din tôte poterile inlauntrulu sinodului nostru si afara de sinodu pentru intruparea pâcei si a concordiei in sinulu archidiececsei nôstre, câ asiã toti se fimu un'a, si poterile nôstre, care altcum se risipescu in certe interne, se le potemu folosi intrunite spre scopulu nostru comunu, care este: lumin'a, cultur'a, moralitatea si bunastarea tuturor, cari ne numimu fii unei-aceleiasi biserici natiunali.

Premitiendu acestea si impartasindu-ve tuturoru binecuventãrile mele archieresci, sesiunea ordinaria a sinodului archidiececanu pentru anulu curinte 1876 o dechiaru de deschisa.

Dupa acést'a sinodulu procede la statorirea modalitãtiei dupa carea sa procedã la verificarea deputatiloru. Acést'a se si pune pre diu'a urmãtoare la ordinea dilei.

Luni in 12 Aprile se verificara alegerile deputatiloru afara de a deputatiloru Ioanu Petricu, Octav. Sorescu si Ioanu Pred'a, cari tôte se relegara la comis. verificãtoare. Mai departe se constituî definitivu biroulu alegendu pre urmatorii notari, Baiulescu, Siagãu, Branisce, An. Moldovanu, Duvlea, Brote.

Marti in 13 Aprile s'a tienutu in cea mai mare parte secretu siedintia. Dupa ce siedinti'a a devenitu publica s'a alesu urmãtoarele comisiuni:

Comisiunea verificãtoare: Petricu, Rosiescu, Maniu, Dr. Pacurariu, Patiti'a, Tecontia, Paraschivu;

Comis. financiaria: Pope'a, Ratiu, Gallu, Gaitanu, Manole, Piposiu, Cav. Puscariu, Romanu, Trombitasiu, Sabinu Piso;

Comisiunea scolastica: Mihaltianu, I. Popescu, Boiu, Candrea, Iosifu, Dr. Mesiot'a, Ios. Puscariu, Baiulescu;

Comisiunea buget. casei: Tipeiu, Sim. Moldovanu, Olariu, Andreica, Barsanu, Duvlea, Fagarasiu;

Comisiunea pentru propuneri: Hanni'a, Tordasiu, Papiu, Bolog'a, Dr. Borci'a, Macelariu, Pinciu, Dr. Racuciu, Sorescu, Sim. Piso;

Comis. petitionaria: Petru Popescu, Lazaru, Tamasiu, Brote, Danciu, Dr. Hodosiu, Pred'a.

Eri Mercuri, in 14 Aprile nu a fostu siedintia.

Id'e'a si realitatea.*)

Esperinti'a de tôte dilele ne invetiã, incãtu diferesce ide'a de realitate. Diferinti'a ast'a se arêta pre tôte terenele si in tôte afacerile si va esistã totu-déun'a; fiinduca nu este datu ómeniloru a ajunge la suprema perfectiune si fiinduca idealulu insusi se inaltia in aceasi proportiune, in carea progresedia realitatea.

Id'e'a e motorulu pentru progresarea realitãtei. Ea totu-déun'a difera si trebuie se difere de realitate. Din ce inse diferinti'a intre ambele e mai mica, dintr'aceea realitatea e mai perfecta si mai corespundiatore intentiunei sele; si din ce se departa

mai multu realitatea de idei, de inchipuire, dintr'aceea corespunde mai putienu adevêrului realu si e in sine o amagire.

Si durere, ca in afacerile nôstre atãtu politice, câtu si bisericesci dominedia mai cu sêma amagirea. Noi ne inchipuimu spre mulcomirea nôstra, lucrurile, mai totu-déun'a altcum de cum suntu ele in realitate. Nu calculãmu cu realitatea obiectiva. Ba acést'a o ignorãmu; fãra de a cugetã ca ea singura e basea sigura pre carea se pôte cladî si ca cladindu pre alte base numai inchipuite, cladirile terminate, mai curendu sêu mai tardiu trebuie sa se surupe!

Astfelu leganendune noi in dulcea inchipuire, ca constitutiunea nôstra bisericesca e cea mai buna, cea mai perfecta din lume; o tienemu de prisosu si câ se o studiemu mai de aprôpe. Se cercetãmu ca cum se arêta ea in praesa si cum se practisêza. Cuprinde ea in sine tôte insusirile si recerintiele care sa-i asigure durat'a si indeplinirea; sêu cu alte cuvinte de contine constituti'a ast'a in sine garanti'a, pentru esecutarea si respectarea sea?

In ceea ce privesce mai întâiu practisarea constitutiunei, ori cine, care cunôsce tôte giurstãrile mai de aprôpe nu va dubitã despre aceea, ca ea nu se practisêza astfelu, cum aru trebui sa se practiseze. Votulu universalu, care formêza bas'a reprezentãrei, nu e decãtu unu mijlocu pentru compunerea corpuriloru legiuitore in forma; si nici decum espresiunea adevêrata a vointiei poporului.

Poporulu, partea cea mai mare, inca nu e initiatu intru atãt'a, in afacerile nôstre bisericesci; incãtu sa-si pôta formulã opini'a si vointi'a sea propria lipsita de ori-ce influintia. Dar chiaru si cându aru fi in stare a-si o formulã nu si o pôte pâna atunci aduce la valóre, pâna ce e inca nesigura competinti'a in sfer'a de dreptu si de activitate a fia-cãrui'a corpu reprezentativu si legiuitoriu si a fia-cãrui oficiu si demnitate bisericesca.

Constitutiunea nôstra bisericesca, ce e dreptu, consta din dispositiuni si normative câtu se pôte de liberali si frumôsẽ; acestor'a inse le lipsesce in cea mai mare parte esecutiv'a si astfelu se presenta ele in realitate numai câ nisce litere mórte.

Ce folosu ca avemu atãtea corpuri reprezentative si legiuitore si ca acestea suntu indreptatite de a continuã oper'a desvoltãrei si a prosperãrei prin concludẽ, dispositiuni si normative nôue; cându ne lipsesce garanti'a ca tôte acestea, si trebuie sa se indeplinesca. Si cine aru dubitã despre lips'a garantiei acesteia, acela se pôte convinge de contrariu, esaminandu agendele sinódeloru nôstre de pâna acum'a.

Cãte bune si utile nu s'au conclusu si decisu aci; inse durere, ca dupa cum se vede, numai pentru câ se fia concludẽ si decise si fãra câ se avemu astadi vre-unu resultatu realu dupa tôte concludẽle si decisele acestea!

Acum'a se va intrunî de nou sinodulu provincialu. Pôte ca se voru suscitã de nou uele sêu altele dintre agendele periódeloru trecute. Se voru referã feliuri si feliuri de greutãti si obstaculi, ce a intempinatu esecutarea cutãrui si cutãrui conclusu si decisu. Si urm'a din tôte va fi ca noulu sinodu, cu paciinti'a-i indatinata, va a-

duce la mеса verde unu altu conclusu, alu cârui nepracticabilitate se aiba a o recunôsce, urmatoriulu sinodu!

Astfelu apoi nu vomu ajunge departe. Esperimentãrile nu suntu pentru stadiulu nostru de desvoltare, care pretinde cu necesitate imperativa fapte reali; fapte indeplinite cu cea mai acurata conscientiositate si fãra de celu mai micu interesu personalu. — Pretinde câ in tôte afacerile nôstre bisericesci sa nu domnêsca decãtu legalitatea si ca legea si tôte dispositiile cu valóre de lege, sa se privesca si respecteze câ atari, atãtu de singuratici, câtu si de ori si ce corporatiune sêu dignitate bisericesca.

In asta directiune, trebuie câ se conlucre fia-care deputatu, voidu a-si indeplinî adevêrat'a sea misiune. Pre acestu terenu apoi se potu intalnî si liberalii opositiunali natiunali ai „Albinei“, cu conservativii; cari dupa informatiunile ce le avemu, voru lucrã spre conservarea celoru ce merita a fi conservate si spre delaturarea tuturoru releloru, ori din ce parte aru veni.

Ast'a o pretinde sant'a cauza a bisericeii nôstre. Si dupa directiunea ast'a se va recunôsce apoi, cari dintre deputati se voru gerã, ca adevêratu liberali si intielepti conservativi. Se ferêsca inse Ddieu, câ nu care cum-va, sub masc'a liberalismului opositiunalu natiunalu, se vãneze interese particulari si daunôsẽ intereseloru generali bisericesci; sêu se incerce a conservã reulu si a-lu incuibã pentru totu-déun'a in lacasiurile si institutiunile sf. nôstre biserici.

Sciri de mobilisare cerculeza aici si in Clusiu. Spre Dalmati'a se indreptara trupe si in dilele din urma. Acolo se dice ca este concentrata dejã o massa de trupe de diece pâna in dôuespradiece mii de feciori.

„Memorial diplomatique“ a publicatu de curendu mai multe documente, cari au facutu mare sensatiune in lumea politica. Reproducemu aici urmãtoarele:

„In 14 Septembrie 1870 ambasadorul rusescu din Vien'a telegrafulu consulului rusescu din Ragusa urmãtoarele: „Boscovicu si Miciciu voru tramite obiectele cerute. Incunosciintieza despre acést'a pe principele Nicolai si intetiesce inarmarea si esecutiulu.“ — Respunsulu consulului din Ragusa câtra dlu Nivicoff este datatu dela 20 Septembrie acel'a-si anu si cuprinde urmãtoarele: „Principele Nicolae tramite multiamiti'a sea cordiale. Magazinele din Cernovitiu suntu pline, poporatiunea fôrte entusiasmata; se astêpta cu impacientia ordinulu de actiune. Intielegerea cu capii mirditi este perfecta. Crestinii din Popovo si Sutorin'a suntu demoralisati in urm'a vesatiuniloru turcesci. Prelãnga veghiarea cea stricta din partea turciloru este cu nepotintia a-i provede cu arme.“

Kalil-bey câtra marele viziru Ali-pasi'a, ministrulu afaceriloru straine la Constantinopole. (Confidentiala; Nr. 3160/289, 23 Septembrie 1870.

„Altetia! Conformu telegramei ce-mi luasemu voia a adresã Altetiei Vostre, amu sositu alalta-eri la Vien'a si eri dejã amu datu visita comitelui

*) Intardiatu.

Beust. Prim'a intrevedere a fostu fôrte simpatică. Imperatul fiindu la Prag'a, voiui obtiené audientia numai la întorcerea sea, ceea ce se va întâmpla la începutulu septamânei viitoare.

„Intrevorbirea cu cancelarulu privește mai multu evenimentele actuale. Cancelarul doresce pacea de o potriua cu noi, și spera ca negociările între Iules Favre și comitele Bismark voru avé unu rezultat impaciutoru. Eu îi spusei comitelui ca guvernulu imperial e decisu a se alaturá la pasii Engliterei și Austriei ce voru întreprinde in în favórea păcei, pre care noi o dorim acum cu atátu mai multu, căci conduit'a unoru noi amici ai Austriei ne este fôrte suspecta. Cancelarul, perdiendu si cumpetulu și simulându o mare sinceritate, 'mi facu urmatórea declaratiune:

„Eu te asigurú ca totulu ce s'a petrecutu între noi a fostu numai o simpla curtenire. Principele Gorciakoff m'a fostu întrebatu déca avemu de gându a ne alaturá la pasii ce i va face densulu in favórea păcei? Eu i-amu respunsu ca înainte de tóte dorescu a cunósce in ce consista acesti pasi și ca cine i va mai spriginí? La întrebarea acést'a in se pâna in diu'a de astadi n'amu primitu respunsu. Cu privire la Turci'a, — adause d. Beust, — m'a asiguratú principele Gorciakoff ca relatiunile acestorú dóue imperii n'au fostu nici odata mai bune decâtu astadi. E unu faptu ca eu nu pré dau credimentu intentiuniloru ce se atribuescu de cátra diuaristic'a generalului Ignatieff, afirmandu ca densulu aru staruí pentru modificarea tratatului de Parisu, cu atátu mai multu ca amu observatu ca Russi'a de unu tempu încóce a mai încetatu cu influintiele se asupr'a Muntenegrului.“

„In urma impartasindu in stilu academicu comitelui Beust intrevorbirea ce a-ti avutu-o Alteti'a Vóstra cu generalulu Ignatieff in privintia neutralisárei márei negre, comitele Beust a declaratú a fi de acordu cu respunsulu Altetiei Vóstre datu ambasadorului rusescu și i-amu analizatu totu de odata si conjecturile ce s'aru nasce din apropiat'a caletoria a consulului rusescu, esprimendu-me astufeliu: „ca cu privire la Muntenegru și la tierile invecinate, amu amenunte ce me îndemna a crede ca scormonirile rusesci și tramiterea de arme prin Austri'a n'au fostu nici odata in mai mare mesura decâtu astadi.“

„Acést'a insinuare credu ca fu caus'a care facu cá comitele sa nu mai vorbésca cu mine si despre evacuarea Sutorinei: in se fiindu probabilu ca comitele Beust in scurtu tempu 'mi va face óre-cari impartasiri, astufeliu m'amu decisu cá in acel'asi tempu sa-i supunu, sub sigilulu secretului, corespondinti'a telegrafica a dlui Novikov, ce 'mi luasemu voia a comunicá alaltaeri și Altetiei Vóstre.“

Kalil-bey cátra marele viziru Ali-pasi'a, ministrulu afaceriloru straine la Constantinopole Nr. 3165/74.

Vien'a 26 Septembrie 1870.

(Rogu pe Sertis Effendi cá insusi s'o descifreze.)

„Alaltaeri fiindu la dineu la cancelarulu Beust, 'mi spuse comitele Andrassy ca doresce a vorbí mai multe cu mine, si conformu intielegerei nóstre, m'a si cercetatú astadi la ambasada, unde amu avutu o intrevorbire fôrte intinsa, pre care v'o resumezu in urmatórele:

„Comitele Andrassy, înainte de tóte, a regretatu in termini expresi ca Haidar Effendi n'aru fi intielesu nimicu din câte i-a spusu, ca ideia lui a fostu ca Austri'a impreuna cu Turci'a sa se silésca a împedecá resbelulu; iarú ca déca va fi necesitate se 'lu declare, atunci se lu pórté pâna la extremitate, si pacea se nu se inchiaia de cátru pre bas'a rectificárei hotareloru nu numai in Asi'a, ci mai cu séma la Marea-Négra. Tóte tienu-

turile musulmane dela Marea-Négra trebuiescu recástigate si Poloni'a restituita“. Prin urmare Escelenti'a Sea me întrebá ca, in casu de resbelu, de câte luptatori putemu dispune? Eu i-amu respunsu ca, déca amu reesi d'a contractá unu imprumutu de dice milióne sterlinge, atunci pre usioru amu poté pune pre picioru de resbelu 500,000 soldati curati musulmani. Comitele, ascultandu impartasirea mea cu viua satisfactiune, imi spuse ca Austri'a póte sa ridice 800,000 soldati bine disciplinati, fiindu trupele séle dintre cele mai escelente, si ca incurcaturile ei interne de astadi nu suntú alt'a de cátru rezultatulu incapacitáției celorulati ministrii.

„Ministrulu ung. se tanguia asupr'a usiurintiei comitelui Beust si asupr'a inclinatiuniloru moscovite ale comitelui Potochi. Densulu imi povesti despre negociarile din urma cu Russi'a intr'unu modu care stá in contradicere cu naratiunea ce 'mi facuse in asta privintia comitele Beust. Elu afirma ca Russi'a aru fi declaratú ca in privintia cestiunei orientale va remanea in limitele circularei emanata la 1867 dela comitele Beust; cu alte cuvinte ca relativu la Marea-Négra va cere dela unu congresu modificarea tratatului de Parisu, cu escluderea Turciei dela acestu congresu, si ca comitele Beust aru fi consimtitu la acést'a manopera. Comitele Andrassy, aflându despre acést'a, aru fi avutu cu cancelarulu Beust o discusiune, si in urm'a rapórteloru séle fôrte serióse, imperatulu i aru fi promisú ca va împedecá pre comitele Beust de a întreprinde in acést'a privintia vr'unu pasu înainte de a-si fi datu si monarchulu parerea sea.

„Alteti'a-vóstra ve aduceti aminte despre afirmarea cancelarului Beust ca la întrebarea sea pusa Rusiei in privintia atitudinei si midilóceloru ce le va întreprinde in favórea păcii n'aru fi primitu nici unu respunsu. Comitele Andrassy in se imi spuse ca acestu respunsu este dejá datu, fiindu formulatu in acést'a enunciare a imperatului Alesandru: „Déca eu armezú, nu facu acést'a pentru nici o întemplanie contr'a Prusiei“. Ministrulu ung. continuá apoi dicendu ca principalulu scopu ce aru trebui se lu avemu in vedere in tratările nóstre aru consiste in a desface pre Prusi'a din aliantia Rusiei, ceea ce numai atunci s'aru poté, candu amu oferí Prusiei acelasi advantage cá si Russi'a, si ca pentru ajungerea acestui scopu n'aru fi altu midilocu mai potrivit de cátru o perfecta intielégere între Turci'a, Austri'a si Englit'er'a, cari tóte impreuna aru formá unu corpu destulu de compactu pentru cá se atraga la sine pre Prusi'a. Astu-felu ministrulu maghiaru dejá a convinsu despre acést'a pre imperatulu, avendu totu in acést'a afacere mai multe intrevorbiri si cu domnulu Schweinitz, ambasadorele Prusiei la Vien'a, care, de si aru fi consimtitu cu parerile comitelui Andrassy, totusi sustiené intru tóte acestu adausu steriotipu: „In acelasi tempu, noi vomu mantiené amici'a nóstra cu Russi'a.“ In cestiunea Orientului, ambasadorulu prussianu s'aru fi esprimatu fôrte simpaticu despre modificarea tratatului de Parisu, in ceea ce privește Marea-Négra, din care punctu de vedere comitele Andrassy crede ca Prusi'a s'aru fi ingagiatu in acést'a cestiune facia de Russi'a. La plecarea sea, comitele Andrassy mi-a promisú ca la o a dóua intrevorbire me va informá despre cestiunea Slaviloru si despre afacerile interne ale Austriei.“

Kalil-bey cátra marele viziru Ali-pasi'a, ministrulu afaceriloru straine la Constantinopole.

Vien'a 27 Septembrie, 1870.

„Chiaru in acelasi tempu vení se me védia si comitele Beust. Cancela-

ru vorbí, dupa óre-cari circumscrieri, despre evacuarea Sutorinei. Eu i-amu spusú ca Alteti'a vóstra, pentru ordonarea acestei evacuári, asceptati numai respunsulu cabinetului din Vien'a relativu la not'a sea trimisa baronului Prokesch. Comitele Beust 'mi reflectá ca va redactá numai de cátru acestu respunsu, in se mie mi se pare ca acestu respunsu va ridicá din nou vechia decisiune cá Suttorin'a sa fia evacuata, remânendu numai 50 soldati pentru paza. Prin urmare eu me grabisemu a-i comunicá ca consiliulu de ministrii, recunoscându argumentárele espuse in not'a austriaca cu privire la resolverea acestei cestiuni, a renunçiatu cu deseversire la acést'a combinare. Apoi amu desvoltatu, pre bas'a instructiunei Altetiei-vóstre, imposibilitatea acestei evacuári atátu din punctulu de vedere austriacu cátru si otomanu. Védiendu in se ca densulu persista in parerea sea si dupa cea mai întâiu m'a asiguratú despre discretiunea sea, i-amu cetitu corespondinti'a telegrafica a ambasadei rusesci cu consulatulu din Ragusa'a.

„Dupa óre-cari traganiri, 'mi spuse cancelarulu ca pentru casulu cându Muntenegrulu aru luá armele, atunci Suttorin'a totu nu ne póte servi de basa operatiuniloru nóstre. Eu i-amu reflectatu ca actiunea Rusiei se intinde si asupr'a Erzegovinei si astufeliu trupele din Suttorin'a ne potú fi fôrte folositoare, mantienendu ordinea in acést'a provincia. Védiendu ca acést'a luminédia pre cancelarulu, i-amu propusu se mai ascepte óre-care tempu fára de a persiste pentru evacuare, pâna ce vomu aflá positivu despre adevérulu acestorú sciri. Cancelarul se paré ca consimte.

„In fine intrevorbirea s'a intinsu asupr'a păcei. Eu întrebaiu pre comite déca crede in convocarea unui congresu si cari suntú parerile Austriei in acést'a privintia? Cancelarul 'mi respunde ca acést'a e numai unu vechiu gargaunu in capulu principelui Gortschakoff; in se vreme ce insusi principele a încetatu de vre-o câteva dile de a mai pomení despre acést'a, astufeliu densulu crede ca ideia congresului e delaturata pentru momentu. Intr'aceea l'amu întrebatu déca desbaterile conferintieloru nu se voru marginí numai asupr'a diferentieloru dintre Prusi'a si Franci'a? Comitele mi-a respunsu camu perplexu, dicându ca acést'a e camu imposibile, de óre-ce Itali'a inca se va folosí si de ocaziune pentru a regulá cestiunea Romei.

„Dara cu tóte siovairile cancelariului de a nu intrá in amenuntele acestui subiectu, amu pasitu categoricu in cestiunea tratatului de Parisu despre neutralitatea Mării-Negre. Mai întâiu 'mi respunde prin persiflári; dara dupa ce eu persistaiu, începú a-mi respunde cu liniste si respectu, dicându ca de vreme ce acestu tratatu s'a atacatu in repetite casuri de cátra principatele-unite, astufeliu cu privire la marea-négra a devenitu chimericu, si ca de vreme ce tratatulu de Parisu nu amintesce nimicu despre marea de Azoff, prin urmare Rusi'a nu se póte împedeca dela punerea floteloru sele pre acést'a mare, cari in casulu unui resbelu se voru debarcá in marea-négra. Eu amu reflectatu cancelarului ca o flagranta atacare a tratatului nu s'a întemplantu nici odata si ca modificárele urmate s'au efectatu cu invoirea tuturoru puteriloru garante; ier' in cea ce se atinge de marea de Azoff e numai o apucatura trasa de peru, pre care puterile n'o potú ridicá cu seriozitate si ca guvernulu imperialu, chiaru si in casulu cându aru parasitu de toti aliatii sei, totusi nu va încetá de a-si apará drepturile sele.

Acést'a intrevorbire povestindu-o ambasadorului englesu, 'mi spuse ca noi putemu comptá in tóta positivitate pre sprijinulu guvernului seu si ca marea de Azoff n'aru fi potrivita

pentru navi mari, ci numai pentru navi usióre.“

Proiectu

de regulamentu pentru scótele poporale si normale gr. or. din archidieceasa (elaboratu in urm'a conclusului sinodului archidieceasanu din 16 Aprile 1875. Nr. 55.)

(F i n e.)

Despre plantele cele mai cunoscute si mai folositoare; deosebirea acestor'a între sine (clasarea) si pártile principali: radacina, trunchiu, coróna, frundie, flóre, frupte. Conditiiunile de esistintia si de prosperare: aeru, apa, caldura, lumina. Folosulu ce-lu tragu dela plante ómenii si animalele. Din mineralogia se voru luá numai metalele cele mai cunoscute si mineralele cele mai folositoare: sarea, ferulu, argintulu, aurulu, plumbulu. etc.

Nota. Invetiatiurulu va insistá mai vertosu asupr'a modulului cum se inmultiescu si se intretienú cele mai folositoare animale si plante. Cu plantele se va ocupá primavér'a si vér'a, cându elevii potú sa-si véda lucrurile, despre care invétia; zoologia si mineralogia se voru luá iér'n'a.

Anulu 5 si 6.

Repetirea celoru din anulu precedentu. In acesti doi ani materialulu din istori'a naturala se va stabili in modu precisu, se va completá si amplificá. Intru acést'a invetiatiurulu sa nu pérda din vedere de a grupá tóte productele din cele 3 remne ale naturei dupa caracterele lorú generali, aretandu totu deodata folosulu si daun'a diferiteloru grupe cu privire la viétia practica. Cultur'a animaleloru domestice. Prasirea si cultur'a planteloru de câmpu si din gradina: cereali, pomi si legume; semintieloru celoru mai latite si mai folositoare plante; tempulu semanárei séu alu resadirei. — Ce-va din horticultura si despre cultivarea viteloru. Tóte acestea voru formá bas'a pentru cunoscintiele agromonice:

In fine: cunoscintie mai speciala despre corpulu omenescu, in legatura cu unele precepte din higien'a poporala. — Notiuni generali despre sufletu si despre facultátile lui.

c) Fisic'a. Cunoscintiele din fisica au mai totu atát'a importantia pentru poporu cá si cele din istori'a naturala. Prin urmare si invetiarea unoru párti din fisica e neaperatu de lipsa tinerimei din poporu, mai alesu invetiarea acelorú párti, care stau in celu mai stensu raportu cu viétia de tóte dilele si a cároru ignorare aru casianá poporulu mari daune materialu si morali.

In primii trei ani si invetiarea fizice coincide cu exercitiile intuitive; in anulu alu patrulea in se ea inca forméza obiectu de sine statatoriu si se propune in modu mai sistematicu. La impartirea materialului se va observá si aici cunoscutulu principiu didacticu: dela usioru la mai greu. Corpurile si proprietátile lorú comune: greutatea, porositatea, estinderea, nepenetrabilitatea etc, pre bas'a cunoscintieloru din istori'a naturala. — Fenomene naturali de tóte dilele: auror'a, amurgulu; despre ventu, plóia, curcubeu, néua, bruma, furtuna etc. Despre astfeliu de fenomene se va vorbí totu-déun'a la tempu potrivit, d. e. dupa ce elevii au avutu de curendu ocaziunea a le si observá.

Anulu 5 si 6.

Repetirea celoru din anulu trecutú in modu mai sistematicu, aretându-se mai alesu cauzele diferiteloru fenomene. Mai departe: 1. Greutatea; caderea libera, punctulu de greutate, cumpan'a; lastariulu (parghia, sprietiulu si planulu 2. inclinatu. Caldura; estindere corpuriloru solide si fluide prin caldura; termometru; procesulu ferberéi; negur'a; norii; plóia; néua si brum'a. Conducatori buni si rei. 3. Ap'a; folosulu ei; insusirile apei; vasele comunicátore; fantánile saritóre; greu-

